

Zarządzenie Nr 236/16
Burmistrza Trzcianki
z dnia 29 grudnia 2016 r.

w sprawie wprowadzenia Planu Audytu Wewnętrznego w gminie Trzcianka na 2017 rok

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.) w związku z art. 283 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1480) Burmistrz Trzcianki zarządza, co następuje:

§ 1. W gminie Trzcianka zostaje wprowadzony Plan Audytu Wewnętrznego gminy Trzcianka na 2017 rok, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się audytorowi wewnętrznemu.

§ 3. Zarządzenie obowiązuje od dnia podpisania.

BURMISTRZ
Krzysztof Czarnecki

Sprawdzono ze względu
na zgodność z prawem
RADCA PRAWNY
(Bd P-125)

Danuta Ciesielska

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Grażyna Zozuła

Uzasadnienie
Zarządzenie Nr 236/16
Burmistrza Trzcianki
z dnia 29 grudnia 2016 r.

w sprawie wprowadzenia Planu Audytu Wewnętrznego w gminie Trzcianka na 2017 rok

Zgodnie z art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) gmina Trzcianka ma obowiązek prowadzenie audytu wewnętrznego, ponieważ kwota ujętych w uchwale budżetowej dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów przekroczyła wartość 40.000 zł.

Audyt wewnętrzny będzie prowadzony w 2017 r. przez audytora usługodawcę.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz rozporządzeniem w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu, audyt będzie prowadzony na podstawie planu audytu wewnętrznego poprzedzonego analizą ryzyka sporządzoną przez audytora wewnętrznego.

Powyższe dokumenty wprowadzone zostają niniejszym zarządzeniem.

BURMISTRZ

Krzysztof Czarniecki

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Grażyna Zozuła

PLAN AUDYTU WEWNĘTRZNEGO MIASTA I GMINY TRZCIANKA NA ROK 2017

1. Informacje istotne dla przeprowadzenia audytu wewnętrznego.

1.	Nazwa jednostki dla której prowadzony jest audyt wew. (zlecony) w 2017r.	Miasto i Gmina Trzcianka
2.	Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych w gminie Trzcianka	Gminne Przedszkole Nr 1 w Trzciance Gminne Przedszkole Nr 2 w Trzciance Gminne Przedszkole Nr 3 w Trzciance Gminne Przedszkole Nr 4 w Trzciance Gminne Przedszkole w Białej Gminne Przedszkole w Siedlisku Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Władysława Broniewskiego Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Mikołaja Kopernika Szkoła Podstawowa im. ppor. Alfreda Sofki w Białej Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Łomnicy Gimnazjum Nr 1 w Trzciance Gimnazjum Nr 2 w Trzciance Zespół Szkół w Siedlisku Urząd Miejski Trzcianki Trzcianecki Dom Kultury Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Kazimierzy Iłakowiczówny w Trzciance Muzeum Ziemi Nadnoteckiej im. Wiktora Stachowiaka Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zakład Inżynierii Komunalnej Spółka z o.o. Trzcianeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.
3.	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku audytora wewnętrznego	Usługa zlecona – 2 audytorów wew.
4.	Inne informacje istotne dla przeprowadzenia audytu wewnętrznego, uwzględniające specyfikę jednostki	W Urzędzie Miejskim Trzcianki funkcjonują: 1) referaty jako komórki organizacyjne odpowiedzialne za wydzielone merytorycznie sprawy 2) wyodrębnione samodzielne stanowiska pracy funkcjonujące poza strukturami referatów.
5.	Zadania jednostki	Miasto i Gmina Trzcianka wykonuje zadania określone ustawą z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2016r., poz. 446), wykorzystując Urząd Miasta Trzcianki oraz pozostałe jednostki organizacyjne w pkt. 4 niniejszego planu. Zadania gminy są również wykonywane na podstawie umów zawartych z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Urząd Miejski Trzcianki stanowi jednostkę pomocniczą Burmistrza, Rady oraz Komisji Rady. Podstawowym celem funkcjonowania gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej. Celem gminy, jako jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki sektora finansów publicznych jest:

- wykonywanie obowiązków nałożonych na samorząd przez system prawny,
- stałe podnoszenie jakości dostarczanych usług,
- efektywne gromadzenie środków publicznych,
- efektywne wykorzystanie zasobów i wydatkowanie środków,
- dbałość i staranność w gospodarowaniu mieniem i infrastrukturą publiczną,
- przejrzystość i jawność zapewniająca pełny dostęp mieszkańców do informacji,
- dbałość o dobrą reputację i pozytywną ocenę pracy przez społeczność lokalną.

Kierownikiem Urzędu Miasta jest Burmistrz.

Burmistrz wykonuje zadania przy pomocy swojego Zastępcy, Sekretarza oraz Skarbnika. Burmistrz zapewnia sprawne realizowanie zadań gminy oraz stanowi zaplecze merytoryczne i organizacyjne dla Rady Gminy.

Gmina Trzcianka wykonuje w szczególności zadania:

- własne,
- zlecone,
- na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadania powierzone),
- publiczne powierzone Miastu w drodze porozumienia komunalnego zawartego z powiatem, które nie zostały powierzone miejsko-gminnym jednostkom organizacyjnym, związkom komunalnym lub przekazane innym podmiotom na podstawie umów.

Zadania własne dotyczą spraw:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomości, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- 18) promocji gminy,
- 19) współpracy z organiz. pozarząd., ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

2. Analiza obszarów ryzyka

2.1. Charakterystyka obszaru poddawanego audytowi wewnętrznemu

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych obszar poddawany audytowi wewnętrznemu będzie podlegał ocenie adekwatności, efektywności i skuteczności systemów zarządzania i kontroli, w tym kontroli finansowej. Ocena będzie obejmowała zgodność prowadzonej działalności z przepisami prawa oraz obowiązującymi w jednostce audytowanej procedurami wewnętrznymi, dotyczącymi w szczególności efektywności i gospodarności podejmowanych działań w zakresie systemów zarządzania i kontroli, a także wiarygodności sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu. W celu przeprowadzenia analizy obszarów ryzyka zidentyfikowano możliwe zadania audytowe oraz określono jednostki organizacyjne odpowiedzialne za prawidłowy przebieg danego procesu. Podczas identyfikacji obszarów ryzyka uwzględniono takie kryteria jak:

- 1) cele i zadania komórek organizacyjnych (referatów);
- 2) przepisy prawne dotyczące działania komórek organizacyjnych;
- 3) wyniki wcześniej przeprowadzonych audytów lub kontroli;
- 4) wyniki wcześniej dokonywanych ocen adekwatności, efektywności i skuteczności systemów kontroli, w tym kontroli finansowej;
- 5) wewnętrzne i zewnętrzne czynniki ryzyka mające wpływ na realizację celów komórek organizacyjnych;
- 6) liczbę, rodzaj i wielkość dokonywanych operacji finansowych;
- 7) możliwość dysponowania przez Urząd lub jednostki organizacyjne gminy środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, w tym środkami pomocowymi i strukturalnymi Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów dawcy,
- 8) liczbę i kwalifikacje pracowników komórek organizacyjnych Urzędu lub jednostek organizacyjnych Gminy, jak również przedstawione przez nich uwagi i spostrzeżenia;
- 9) działania komórek organizacyjnych, które mogą wpływać na opinię publiczną;
- 10) sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z wykonania budżetu.

Zakres działalności, jaki poddawany jest audytowi wewnętrznemu to całość działań wykonywanych przez jednostki organizacyjne, gminne osoby prawne oraz procedury, które koordynowane i nadzorowane są przez odpowiednie wydziały. Służba społeczności lokalnej jest podstawowym celem działania administracji samorządowej. Służba ta powinna być wykonywana przede wszystkim w zakresie:

- wyznaczonym przez ogólnie obowiązujące normy prawne,
- zgodnym z możliwościami finansowymi przy maksymalnym wykorzystaniu środków zewnętrznych,
- przy zapewnieniu celowego i efektywnego wykorzystania środków, którego celem jest ciągły rozwój Trzcianki.

Najważniejsze źródła zagrożeń dla realizacji celów można określić jako:

- Działanie niezgodne z prawem – należy przez to rozumieć sytuację, gdy administracja nie wywiązuje się ze swoich prawem nałożonych obowiązków wobec państwa i wspólnoty;
- Niewiarygodne dane finansowe – czyli sytuacja, gdy prowadzona rachunkowość nie spełnia efektywnego zarządzania lub prezentuje dane niezgodne ze stanem faktycznymi wynikających z zarejestrowanych zdarzeń gospodarczych;
- Nieefektywność, marnotrawstwo środków – to jest sytuacja, w której administracja nie opracowała kryteriów dla oceny celowości i narzędzi do badań efektywności i gospodarności w gromadzeniu i wydatkowaniu środków i nie prowadzi takich badań;

- Nieprzejrzystość, podatność na korupcję – należy przez to rozumieć sytuację, gdy sposób działania, procedury stosowane nie są dostatecznie przejrzyste i zabezpieczone przed naciskami korupcyjnymi, zagrożona jest legalność działań.
- Niezadowolone mieszkańców (klientów) – ma miejsce wówczas, gdy administracja nie bada opinii mieszkańców podczas planowania zadań i wyznaczania celów, ani nie gromadzi ocen mieszkańców (klientów) dotyczących sposobu dostarczania usług, aby w ten sposób w miarę możliwości dostosować swoje funkcjonowanie do oczekiwań mieszkańców (klientów). Pomimo wykonywania swoich prawem określonych obowiązków, administracja służy wspólnocie w sposób niezgodny z wolą mieszkańców i usługobiorców.

Na podstawie wcześniejszych ustaleń wyznaczono obszary audytu wewnętrznego, czyli obszary działania Miasta i Gminy Trzcianka oraz gminnych jednostek organizacyjnych wyodrębnione ze względu na przedmiot działalności i zaangażowane zasoby, w obrębie których audytor wew. wyodrębnił obszary ryzyka do przeprowadzenia zadań zapewniających. Obszary ryzyka to procesy, zjawiska lub problemy wymagające przeprowadzenia audytu. W ramach każdego z obszarów ryzyka wyodrębniono potencjalne obiekty audytu wewnętrznego. Na potrzeby niniejszego planu, obszary ryzyka sprecyzowano jako zgrupowanie poszczególnych czynności i zadań Miasta i Gminy Trzcianka w zintegrowane dziedziny, charakteryzujące się podobnym kształtem, zakresem i wielkością oddziaływujących na nie czynników ryzyka. W oparciu o zadania gminy wynikające z ustaw, a także statutu Gminy oraz regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Trzciance dokonano wyboru obszarów audytu. Na potrzeby planu rocznego na rok 2017, opartego o analizę ryzyka w Gminie Trzcianka, wybranym obszarom audytu przypisano następujące potencjalne obszary ryzyka (ujęte w poniższej tabeli):

ZAŁĄCZNIK NR 1 do Planu audytu na rok 2017

ANALIZA RYZYKA	
Nr	Obszary ryzyka
1	2
1	Procedury przygotowawcze do opracowania budżetu oraz ich realizacja przez pracowników Urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych.
2	Planowanie i wykonanie budżetu za 2016r.
3	Dochody i wydatki bieżące Urzędu
4	Wydatki inwestycyjne
5	Kredyty i pożyczki
6	Podatek od nieruchomości
7	Podatek od środków transportu
8	Pozostałe podatki lokalne (rolny, leśny, od psów)
9	Opłaty skarbowe, administracyjne i pozostałe
10	Opłata targowa
11	Wydatkowanie środków finansowych (na wydatki bieżące i majątkowe) w Urzędzie Miasta i Gminy- procedury wew. oraz ich przestrzeganie.
12	Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.
13	Wykorzystanie i rozliczanie dotacji celowych udzielanych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleczanych jst odrębnymi ustawami
14	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
15	Pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych
16	Realizacja zadań finansowanych ze środków zewnętrznych.
17	Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości
18	Prowadzenie ksiąg rachunkowych

19	Inwentaryzacja
20	Gospodarka kasowa
21	Sprawozdawczość
22	Udzielanie zamówień o wartości powyżej 30.000 euro
23	Udzielanie zamówień o wartości do 30.000 euro
24	Ewidencja majątku i regulacja stanów prawnych nieruchomości
25	Dochody z mienia
26	Koszty utrzymania mienia
27	Dzierżawa, najem i sprzedaż lokali użytkowych - kontrola zarządcza.
28	Dzierżawa gruntu
29	Najem lokali mieszkalnych
30	Użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd
31	Nabywanie, wykup i sprzedaż nieruchomości gminnego zasobu
32	Ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu
33	Planowanie przestrzenne
34	Utrzymanie i remonty dróg
35	Gospodarka wondo-ściekowa
36	Gospodarka odpadami i ochrona środowiska
37	Utrzymanie czystości i porządku w gminie
38	Usługi związane z ewidencją działalności gospodarczej
39	Wydawanie koncesji na sprzedaż alkoholu
40	Wydawanie dowodów osobistych
41	Usługi ewidencji ludności
42	Umorzenia oraz ulgi udzielane przez organ gminy
43	Usługi USC
44	Dochody oświatowych jednostek budżetowych
45	Zadani inwestycyjne w placówkach oświatowych
46	Realizacja zadań własnych przez Ośrodek Kultury i Bibliotekę.
47	Działania w zakresie promocji Miasta
48	Zarządzanie gminnymi obiektami sportowymi, w tym świetlicami wiejskimi
49	Ustalanie odpłatności za usługi świadczone
50	Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych
51	Realizacja zadań przez MGOPS
52	Świadczenia rodzinne
53	Inne świadczenia pieniężne dla klientów MGOPS
54	Organizacja oraz podział zadań w Urzędzie Miejskim w Trzciance

55	Ochrona informacji niejawnych
56	Zarządzanie zasobami ludzkimi
57	Kadry i płace
58	Gospodarka środkami trwałymi, WNiP i materiałami
59	Komunikacja zewnętrzna (w tym BIP)
60	Komunikacja wewnętrzna i obieg dokumentów
61	Zarządzanie kryzysowe
62	Służby odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego
63	Program przeciwdziałania alkoholizmowi
64	Zakres i jakość wsparcia działalności i obsługi przez systemy IT
65	Bezpieczeństwo informacji
66	Archiwizacja i ochrona danych na nośnikach elektronicznych
67	Organizacja wyborów
68	Stan wdrożenia kontroli zarządczej

2.2. Metody analizy ryzyka

W trakcie wykonywania analizy ryzyka posługiwano się pojęciami, których definicje zamieszczono poniżej:

Analiza ryzyka – metoda oceny podatności obszaru (systemu, procesu) na czynniki ryzyka;

Czynniki ryzyka – zdarzenia, działania, zaniechania działań, które mogą spowodować wystąpienie ryzyka;

Kategorie ryzyka – pogrupowane w ograniczoną liczbę kategorii czynniki ryzyka;

Waga ryzyka – wpływ danego czynnika ryzyka (lub danej kategorii czynników ryzyka) na badany obszar (system, proces) wyrażony poprzez przypisanie temu czynnikowi relatywnej wagi.

Właściciel ryzyka – osoba lub referat/jednostka organizacyjna odpowiedzialna za przygotowanie planów działań ograniczających prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka jak również działań zmieniających potencjalną stratę w przypadku zmaterializowania się ryzyka.

Ryzykiem nazywamy możliwość wystąpienia dowolnego zdarzenia, działanie lub brak działania, którego skutkiem może być:

- szkoda w majątku lub wizerunku danej jednostki,
- brak osiągnięcia wyznaczonych celów i zadań,
- utrata „szansy”- nie wykorzystanie możliwości, osiągnięcie mniej niż było możliwe (brak gospodarności).

Ocena ryzyka została przeprowadzona przy pomocy metody matematycznej z wykorzystaniem arkuszy kalkulacyjnych. Audyt zostanie rozpoczęty od zadań dla których oszacowane ryzyko jest największe.

Aby poprawnie przeprowadzić ocenę ryzyka, pozwalającą uszeregować obszary ryzyka pod względem ich ważności (wielkości zagrożenia dla działania referatu/jednostki organizacyjnej) przeprowadzono analizę ryzyka dla każdego zidentyfikowanego obszaru, w oparciu o czynniki ryzyka, dla których ustalono, w skali 4-stopniowej, wpływ na funkcjonowanie systemu (określonego obszaru audytu). Czynniki ryzyka zostały pogrupowane w ograniczoną liczbę kategorii ryzyk.

Opis kategorii ryzyk:

- 1) **Materialność / Istotność** – sytuacja finansowa jednostki, dochody i wydatki w skali roku, wielkość prowadzonych inwestycji, możliwość dysponowania przez jednostkę środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, zmiany w systemie księgowania, częste zmiany pracowników odpowiedzialnych za sprawozdania finansowe i budżetowe;
- 2) **Jakość zarządzania** – jakość kadry i struktura wewnętrzna, kwalifikacje pracowników i kadry kierowniczej, zakresy obowiązków, zarządzanie zasobami ludzkimi, system przepływu informacji, postawa etyczna pracowników oraz ich nastawienie i motywacja do realizacji zadań;
- 3) **Kontrola wewnętrzna** – jakość funkcjonowania kontroli wewnętrznej, stosowanie pisemnych procedur, podział obowiązków, autoryzacja oraz sprawowanie nadzoru;
- 4) **Czynniki zewnętrzne** – częsta zmiana przepisów, zmiana sytuacji gospodarczej, inflacja, stopy procentowe, oczekiwania społeczne, poziom satysfakcji klientów;
- 5) **Operacyjne czynniki ryzyka** – wielkość operacji finansowych, presja czasowa wykonania zadań, wykonywanie nowych, skomplikowanych zadań, doświadczenie zawodowe pracowników, jakość i bezpieczeństwo systemu informatycznego.

Dla każdej z wybranych kategorii ryzyka ustalono wagi, czyli znaczenie danej kategorii ryzyka. Wagi winny być znormalizowane, tj. suma wag winna wynosić 1,00 lub 100%. Wybrane kategorie ryzyka powinna mieć przynajmniej 10% (0,10) wpływ na jednostkę badaną. Wagi dla poszczególnych kategorii ustalone są przez audytora na podstawie profesjonalnego osądu.

Iloczyn wartości wagi danej kategorii i wartości natężenia (wartość skali) przypisanego tej kategorii ryzyka, to ważona wartość ryzyka. Suma ważonych wartości ryzyka to ryzyko dla danej jednostki audytowanej

Kategorie ryzyka					
Pkt.	Materialność / Istotność	Jakość zarządzania	Kontrola wewnętrzna	Czynniki zewnętrzne	Czynniki operacyjne (złożoność)
1	2	3	4	5	6
1 pkt.	Brak implikacji finansowych	Bardzo wysoka	Bardzo wysoka	Niski wpływ	Mała
2 pkt.	Małe implikacje finansowe	Wysoka	Wysoka	Umiarkowany	Średnia
3 pkt.	Duże implikacje finansowe	Umiarkowana	Zadawalająca	Wysoki	Duża
4 pkt.	Kluczowy system finansowy	Niska	Niska	Bardzo wysoki	Bardzo duża
Waga modelu					
Waga modelu	0,30	0,25	0,15	0,15	0,15
Przykładowe czynniki wpływające na ocenę	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkość przepływów finansowych 2. Liczba operacji 3. Ryzyko straty w pojedynczej operacji 4. Poziom kosztów jednostkowych 5. Poziom jakości produktów/ usług 6. Ryzyko szkody na wizerunku 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakość kadr 2. Motywacja pracowników 3. Podział obowiązków 4. Delegowanie uprawnień 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wnioski z poprzednich audytów i kontroli 2. Jakość kadr/systemów 3. Morale / rotacja kadr 4. Istnienie procedur wew. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość zmian prawnych i organizacyjnych zachodzących i planowanych w systemie 2. Wrażliwość stron 3. Podatność na naciski 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Złożoność wymagań, regulacji 2. Liczba podsystemów 3. Liczba realizowanych procedur 4. liczba poziomów działania 5. Jakość kadry

Audytor wewnętrzny przypisał najwyższe wagi dla kryteriów *Materialność/ Istotność* oraz *Jakość zarządzania* ze względu na fakt, iż:

- a) im większa wartość operacji finansowych związanych z badanym obszarem lub obszarów powiązanych, tym większe mogą być konsekwencje finansowe wynikające z wadliwego działania systemu,
- b) im niższa jakość zarządzania, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia błędów i nieprawidłowości będących wynikiem spełnienia się ryzyka nieodłącznego. Ryzyko nieodłączne związane jest ze stopniem skomplikowania danego procesu, jego stabilnością, ważnością z punktu widzenia pozostałych obszarów.

Każde zadanie audytowe otrzymało w odniesieniu do każdego wyżej wymienionego kryterium określoną ilość punktów w skali od 1 do 4.

Punkty zostały przydzielone w oparciu o profesjonalny osąd audytora wew., który przygotował plan audytu na 2017r. W oparciu o przydzielone punkty, w ramach określonych kryteriów i przyjętych wag, wyznaczona została ocena ryzyka kryteriów według następującego wzoru:

$$\text{OCENA RYZYKA WG KRYTERIÓW} = \{[(\text{WAGA MATERIALNOŚĆ} * \text{LICZBA PUNKTÓW}) + (\text{WAGA JAKOŚĆ ZARZĄDZ.} * \text{LICZBA PUNKTÓW}) + (\text{WAGA KONTROLA WEWNĘTRZNA} * \text{LICZBA PUNKTÓW}) + (\text{WAGA CZYNNIKI ZEWN} * \text{LICZBA PUNKTÓW}) + (\text{WAGA CZYNNIKI OPERAC.} * \text{LICZBA PUNKTÓW})\} * 100\%$$

Kolejnym etapem analizy ryzyka było uwzględnienie priorytetów nadanych dla każdego zadania audytowego przez Audytora wew. i Burmistrza Miasta i Gminy Trzcianka, oceniane w 0-40%, gdzie 0% oznacza najniższy, a 40% najwyższy priorytet.

Ostatnim parametrem zawartym w modelu matematycznym jest czas, który upłynął od ostatniego audytu. Przyjęto skalę 0-20%, gdzie 0% oznacza, iż obszar audytu był poddany audytowi lub kontroli w ostatnim roku, a 20% oznacza, że przez ostatnie 2 lata dany obszar nie był kontrolowany.

Łączna ocena ryzyka dla danego obszaru ryzyka jest szacowana jako średnia oceny według kryteriów oraz łącznej oceny według osądu audytora, kierownictwa oraz przy uwzględnieniu czynnika czasu.

$$\text{OCENA RYZYKA WG KRYTERIÓW} = [\text{OCENA RYZYKA WG KRYTERIÓW} + \text{PRIORYTET NADANY PRZEZ KIEROWNICTWO} + \text{CZYNNIK CZASU}]$$

2.3. Wyniki analizy ryzyka

Arkusz „Analiza ryzyka” stanowi załącznik nr 1 do planu audytu na rok 2017. W arkuszu uwzględniono wszystkie wyspecyfikowane wcześniej obszary ryzyka, które zostały oszacowane zgodnie z algorytmem opisanym powyżej. Jak już zaznaczono wcześniej nie dokonywano podziału obszarów ryzyka z uwzględnieniem jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań (brak kryterium właściciela ryzyka), ale podzielono je ze względu na obszary działalności całej gminy.

2.4. Obszary ryzyka zidentyfikowane przez audytora wewnętrznego z określeniem szacowanego poziomu ryzyka w danym obszarze na 2017 r.

ANALIZA RYZYKA		Ocena końcowa
Nr	Obszary ryzyka	wg kryteriów [%]
1	2	3
1	Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości	85%
2	Planowanie przestrzenne	84%
3	Udzielanie zamówień o wartości powyżej 30000 euro	48%
4	Organizacja wyborów	47%
5	Realizacja zamówień publicznych	47%
6	Stan wdrożenia kontroli zarządczej	47%
7	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	47%
8	Inwentaryzacja	47%
9	Gospodarka kasowa	47%
10	Ewidencja majątku i regulacja stanów prawnych nieruchomości	47%
11	Dochody z mienia	47%
12	Koszty utrzymania mienia	47%
13	Dzierżawa, najem i sprzedaż lokali użytkowych	47%
14	Dzierżawa gruntu	47%
15	Najem lokali mieszkalnych	47%
16	Użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd	47%
17	Nabywanie, wykup i sprzedaż nieruchomości gminnego zasobu	47%
18	Utrzymanie i remonty dróg	47%
19	Gospodarka wodno-ściekowa	47%
20	Gospodarka odpadami i ochrona środowiska	47%
21	Utrzymanie czystości i porządku w Gminie	47%
22	Opracowanie budżetu i jego zmian	45%
23	Wykonanie budżetu	45%
24	Dochody i wydatki bieżące	45%
25	Wydatki inwestycyjne	45%
26	Kredyty i pożyczki	45%
27	Opłata targowa	45%
28	Finansowanie zadań z wydatków bieżących	45%
29	Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.	45%
30	Pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych	45%
31	Realizacja zadań finansowanych ze środków zewnętrznych.	45%
32	Sprawozdawczość	45%
33	Zakres i jakość wsparcia działalności i obsługi przez systemy IT	45%
34	Prowadzenie ksiąg rachunkowych	44%
35	Ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	44%
36	Gospodarka środkami trwałymi i materiałami	44%
37	Ochrona zasobów IT	44%
38	Zarządzanie kryzysowe	42%
39	Koszty utrzymania oświatowych jednostek budżetowych	42%

40	Zadania inwestycyjne w placówkach oświatowych	42%
41	Komunikacja wewnętrzna i obieg dokumentów	42%
42	Służby odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego	41%
43	Archiwizacja i ochrona danych na nośnikach elektronicznych	41%
44	Usługi związane z ewidencją działalności gospodarczej	39%
45	Wydawanie koncesji na sprzedaż alkoholu	39%
46	Wydawanie dowodów osobistych	39%
47	Usługi ewidencji ludności	39%
48	Usługi USC	39%
49	Realizacja zadań własnych przez instytucje kultury	39%
50	Działania w zakresie promocji Gminy	39%
51	Zarządzanie gminnymi obiektami sportowymi, w tym świetlicami wiejskimi	39%
52	Ustalanie odpłatności za usługi świadczone	39%
53	Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych	39%
54	Kadry i płace	39%
55	Program przeciwdziałania alkoholizmowi	38%
56	Naliczanie podatku od nieruchomości	35%
57	Podatek od środków transportu	35%
58	Pozostałe podatki lokalne (rolny, leśny, od psów)	35%
59	Opłaty skarbowe, administracyjne i pozostałe	35%
60	Udzielanie zamówień o wartości do 30000 euro	35%
61	Nadzór nad dokumentami i zapisami	35%
62	Ochrona informacji niejawnych	35%
63	Zarządzanie zasobami ludzkimi	35%
64	Komunikacja zewnętrzna (w tym BIP)	33%
65	Świadczenia rodzinne	22%
66	Inne świadczenia pieniężne dla klientów OPS	22%
67	Realizacja zadań przez OPS	19%

Opracowanie: na podstawie analizy ryzyka sporządzonej przez audytora wew.

3. Planowane tematy audytu wewnętrznego

3.1. Planowane zadania zapewniające

Lp.	Temat audytu wewnętrznego	Proponowany termin przeprowadzenia audytu wewnętrznego	Niezbędne zasoby (liczba osobodni)	Obszar ryzyka	Ewentualna potrzeba powołania rzeczoznawcy	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1.	Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości i prowadzenie ksiąg rachunkowych	<i>I półrocze 2017</i>	10	Obszar: Zamówienia publiczna Właściciel ryzyka: Urząd Miejski Trzcianki	NIE	brak
2.	Planowanie przestrzenne.	<i>II półrocze 2017</i>	10	Obszar: Promocja Właściciel ryzyka: Urząd Miejski Trzcianki	NIE	brak
	Razem:		20		---	---

4. Planowane czynności doradcze

wg potrzeb.

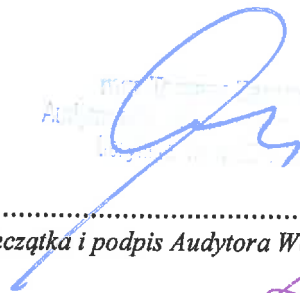
Trzcianka, 29-12-2016 r.

.....
(data)

Trzcianka, 29-12-2016 r.

.....
(data)

AUDYTOR WĘTRZNY

.....
(pieczętka i podpis Audytora Wewnętrznego)

BURMISTRZ

.....
(pieczętka i podpis Burmistrza gminy Trzcianka)

ZAŁĄCZNIK NR 1 do Planu audytu na rok 2017

ANALIZA RYZYKA		WAGA RYZYKA							OCENA RYZYKA		Ocena końcowa	
Nr	Obszary ryzyka	Materiałność 0,3	Wrażliwość systemu 0,25	Kontrola Wewnętrzna 0,15	Stabilność 0,15	Złożoność 0,15	Wg Kryteriów	Priorytet Kierownictwa (0-40%)	Data ostatniego audytu (0-20%)	wg kryteriów [%]		
										3	4	5
Obszar audytu: Budżet Miasta												
1	Opracowanie budżetu i jego zmian	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
2	Wykonanie budżetu	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
3	Dochody i wydatki bieżące	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
4	Wydatki inwestycyjne	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
5	Kredyty i pożyczki	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
Obszar audytu: Podatki i opłaty												
6	Naliczanie podatku od nieruchomości	4	1	1	3	3	25%	0%	10%	10%	35%	
7	Podatek od środków transportu	4	1	1	3	3	25%	0%	10%	10%	35%	
8	Pozostałe podatki lokalne (rolny, leśny, od psów)	4	1	1	3	3	25%	0%	10%	10%	35%	
9	Opłaty skarbowe, administracyjne i pozostałe	4	1	1	3	3	25%	0%	10%	10%	35%	
10	Opłata targowa	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
Obszar audytu: Wydatki												
11	Finansowanie zadań z wydatków bieżących	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
12	Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
Obszar audytu: fundusze celowe												
14	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	20%	47%	
Obszar audytu: Zewnętrzne środki pomocowe												
15	Pożyczki i dofinansowania ze środków zewnętrznych	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
16	Realizacja zadań finansowanych ze środków zewnętrznych.	4	1	1	3	3	25%	0%	20%	20%	45%	
Obszar audytu: Rachunkowość												

17	Dokumentacja zasad (polityki) rachunkowości	3	1	1	4	4	25%	40%	20%	85%
18	Prowadzenie ksiąg rachunkowych	3	1	1	4	3	24%	0%	20%	44%
19	Inwentaryzacja	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
20	Gospodarka kasowa	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
21	Sprawozdawczość	3	1	1	4	4	25%	0%	20%	45%
Obszar audytu: Zamówienia publiczne										
22	Udzielanie zamówień o wartości powyżej 30000 euro	4	1	1	4	4	28%	0%	20%	43%
23	Udzielanie zamówień o wartości do 30000 euro	4	1	1	3	3	25%	0%	10%	35%
24	Rcalizacja zamówień publicznych	4	1	1	3	4	27%	0%	20%	47%
Obszar audytu: Mienie komunalne										
25	Ewidencja majątku i regulacja stanów prawnych nieruchomości	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
26	Dochoody z mienia	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
27	Koszty utrzymania mienia	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
Obszar audytu: Gospodarka nieruchomościami										
28	Dzierżawa, najem i sprzedaż lokali użytkowych	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
29	Dzierżawa gruntu	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
30	Najem lokali mieszkalnych	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
31	Użytkowanie wieczyste, trwały zarząd	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
32	Nabywanie, wykup i sprzedaż nieruchomości gminnego zasobu	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
Obszar audytu: Zagospodarowanie przestrzenne										
33	Ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	3	1	1	4	3	24%	0%	20%	44%
34	Planowanie przestrzenne	3	1	1	4	3	24%	40%	20%	84%
Obszar audytu: Gospodarka komunalna										
35	Utrzymanie i remonty dróg	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
36	Gospodarka wodnościekowa	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
37	Gospodarka odpadami i ochrona środowiska	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
38	Utrzymanie czystości i porządku w Gminie	4	1	1	4	3	27%	0%	20%	47%
Obszar audytu: Usługi administracyjne										

39	Usługi związane z ewidencją działalności gospodarczej	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
40	Wydawanie koncesji na sprzedaż alkoholu	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
41	Wydawanie dowodów osobistych	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
42	Usługi ewidencji ludności	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
43	Usługi USC	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
Obszar audytu: Oświata										
44	Koszty utrzymania oświatowych jednostek budżetowych	3	1	1	3	3	22%	0%	20%	42%
45	Zadania inwestycyjne w placówkach oświatowych	3	1	1	3	3	22%	0%	20%	42%
Obszar audytu: Kultura										
46	Realizacja zadań własnych przez instytucje kultury	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
Obszar audytu: Promocja										
47	Działania w zakresie promocji Gminy	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
Obszar audytu: Sport i rekreacja										
48	Zarządzanie gminnymi obiektami sportowymi, w tym świetlicami wiejskimi	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
49	Ustalanie odpłatności za usługi świadczone	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
50	Dotacje celowe dla organizacji pozarządowych	2	1	1	3	3	19%	0%	20%	39%
Obszar audytu: Pomoc społeczna										
51	Realizacja zadań przez OPS	2	1	1	3	3	19%	0%	0%	19%
52	Świadczenia rodzinne	3	1	1	3	3	22%	0%	0%	22%
53	Inne świadczenia pieniężne dla klientów OPS	3	1	1	3	3	22%	0%	0%	22%
Obszar audytu: Zarządzanie Urzędem										
54	Nadzór nad dokumentami i zapisami	1	1	1	3	2	15%	0%	20%	35%
55	Ochrona informacji niejawnych	1	1	1	3	2	15%	0%	20%	35%
56	Zarządzanie zasobami ludzkimi	1	1	1	3	2	15%	0%	20%	35%
57	Kadry i płace	2	1	1	4	2	19%	0%	20%	39%
58	Gospodarka środkami trwałymi i materiałami	4	1	1	3	2	24%	0%	20%	44%

Obszar audytu: Obieg informacji										
59	Komunikacja zewnętrzna (w tym BIP)	1	1	1	2	2	13%	0%	20%	33%
60	Komunikacja wewnętrzna i obieg dokumentów	2	1	3	3	3	22%	0%	20%	42%
Obszar audytu: Bezpieczeństwo publiczne										
61	Zarządzanie kryzysowe	2	1	1	4	4	22%	0%	20%	42%
62	Służby odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego	2	1	1	4	3	21%	0%	20%	41%
Obszar audytu: Opieka zdrowotna										
63	Program przeciwdziałania alkoholizmowi	1	1	2	3	3	18%	0%	20%	36%
Obszar audytu: Systemy IT										
64	Zakres i jakość wsparcia działalności i obsługi przez systemy IT	2	1	4	4	3	25%	0%	20%	45%
65	Ochrona zasobów IT	2	1	4	3	3	24%	0%	20%	44%
66	Archiwizacja i ochrona danych na nośnikach elektronicznych	1	1	4	3	3	21%	0%	20%	41%
Obszar audytu: Zadania zlecone										
67	Organizacja wyborów	3	1	4	3	3	27%	0%	20%	47%
Obszar audytu: kontrola zarządcza										
68	Stan wdrożenia kontroli zarządczej	4	1	2	2	4	27%	0%	20%	47%

Materiałność w ujęciu finansowym	Kategorie Ryzyka			
	Wrażliwość Systemu	Kontrola Wewnętrzna	Złożoność	Stożenie skomplikowania operacyjnego
1 - brak implikacji finansowych	Wysoka wrażliwość = niska jakość zarządzania			
2 - małe implikacje finansowe	1 - mała	1 - silna	1 - mała	
3 - duże implikacje finansowe	2 - umiarkowana	2 - racjonalna	2 - średnia	
4 - kluczowy system finansowy	3 - wysoka	3 - umiarkowana	3 - duża	
	4 - bardzo wysoka	4 - słaba	4 - bardzo duża	